

ОРГАН ПАРТКОМА,
РЭКТАРАТА,
КАМСАМОЛЬСКАГА
І ПРАФСАЮЗНЫХ КАМІТЭТАЎ
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА
ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА
СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА.

ВЯЧЭРНІ УНІВЕРСІТЭТ

Пытанне на засыпку

Фёдару Мікалаевічу Капуцкаму — рэктару Белдзяржуніверсітэта, члену-карэспандэнту АН БССР, сёлетні год выдаўся нялёгкім. Каторы раз яму даводзіцца быць у якасці кандыдата: спачатку ў народныя дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР вылучылі яго кандыдатуру, потым стаў прэзэнтантам на пасаду рэктара, а зараз яго прозвішча ўнесена ў выбарчы бюлетэнь па выбарах дэлегатаў XXVIII з'езда КПСС. Побач з ім у бюлетэні кандыдатура старшага навуковага супрацоўніка Беларускага НДІ кардыялогіі, кандыдата медыцынскіх навук Станіслава Міхайлавіча Ленсу.

У гэтай перадавыбарнай барацьбе абодвум прэзэнтантам давялося нялёгка. У адрас партыі гучыць сёння нямаля крытыкі, якая часам зусім незаслужана абрушваецца на ўсіх без выключэння камуністаў. Здраецца, даводзіцца апраўдвацца перад людзьмі ў тым, да чаго не маеш ніякага дачынення. Але калі «пытанняў на засыпку» адкрыта і не задаюць, то ўсё роўна перад выбаршчыкамі адчуваеш сябе няёмка, бо і ў вышэйшай школе, і ў медыцыне — галінах, прадстаўніцкіх якіх з'яўляюцца кандыдаты ў дэлегаты на з'езд, таксама не ўсё ў парадку.

— Я ведаю Фёдара Мікалаевіча пятнаццаць гадоў, — гаворыць вядучы навуковы супрацоўнік кафедры агульнай фізікі К. П. Курэйчык. — Гэта чалавек слова.

...Набраўшы 70,3 працэнты галасоў, дэлегатам на XXVIII з'езд КПСС па Маскоўскай партыйнай выбарчай акрузе № 8 выбраны Ф. М. Капуцкі.

З. МІХНЕВІЧ.

Тысячы з прафкомаўскага сейфа

Кожны раз, вылічваючы з зарплаты законны прафсаюзны працэнт, я пераконваю сябе, што гэта дробязны ўклад, нават калі памножыць яго на колькасць месяцаў і гадоў работы. І ўсё ж не магу стрымаць жадання зазірнуць у прафкомаўскую казну, тым больш што права на карыстанне ёй у пэўнай ступені мае і кожны з нас.

Прафкомаўскі сейф утрымлівае 65 працэнтаў адлічэнняў членскіх прафсаюзных узносаў (35 працэнтаў ад агульнай сумы адлічваецца абшчому прафсаюзу). Такім чынам, у гэтым годзе мы трымаем у руках 127 тысяч 400 рублёў плюс 37 тысяч 68 рублёў нерасходаваных у мінулым годзе.

Як будзем выдаткоўваць? 76 тысяч 810 рублёў па каштарысу запланаваны культурна-масавыя мерапрыемствы. Гэта і вечары, і экскурсіі, і канцэрты мастацкай самадзейнасці, і заробная плата кіраўнікоў універсітэцкіх мастацкіх калектываў, і расходы на культінвентар.

Выдаткі на фізічную культуру і спорт складаюць 36 тысяч рублёў, на матэрыяльную дапамогу супрацоўнікам універсітэта пойдзе ў гэтым годзе 22 тысячы.

11 працэнтаў сумы адлічэнняў членскіх прафсаюзных узносаў, застаўшыся ва універсітэце, ідзе на зарплату прафсаюзнага апарату універсітэта.

На прэміраванне прафсаюзнага актыву прадугледжваецца 6 тысяч 500 рублёў, на іншыя арганізацыйныя расходы — 1000 рублёў.

Радзіца ва універсітэце?

Хоць і ўкраінскі горад Чарнобыль, ды бяда яго не абмінула Беларусь. Хоць і лічыцца Мінск па-за афіцыйнымі межамі радыяцыйнай зоны, ды газета «Вячэрні Мінск» акуратна даводзіць да чытачоў (па іх жа просьбе) сярэдні ўзровень радыяцыйнага фону ў сталіцы. А ўзровень радыяцыі ў нашым з вамі універсітэцкім двары?

Наш карэспандэнт праводзіў вымярэнні з Іванам Васільевічам ГАЛАВАТЫМ — начальнікам службы радыяцыйнай бяспекі, прыборам СРП-68:

— першы паверх галоўнага корпуса універсітэта — 12 МКР/г;

— будынак геаграфічнага факультэта, першы паверх — 14 МКР/г;

— фае хімічнага корпуса — 12 МКР/г;

— скверык побач з галоўным корпусам — 13 МКР/г.

Не так даўно да службы радыяцыйнай бяспекі звярну-

ЛЮДЗІ НА ПЛОШЧЫ

Вось яна, знаёмая плошча ў новым абліччы. Выдатна, што перамаглі разважны сэнс і жаданне большасці выбаршчыкаў у рашэнні пытання аб трансляцыі парламенцкіх дэбатаў па тэлебачанні поўнацю. Але перспектыва пасіўнага ўспрымання падзей нас ужо не задавальняе. Людзі ідуць на плошчу, каб стаць іх удзельнікамі.

Ідзе першая сесія Вярхоўнага Савета БССР

дваццацігатага склікання.

Выбаршчык экзаменуе, спрачаецца, прапаноўвае.

Экзамен трымае дэпутат.

(Бліц-апытанне выбаршчыкаў, праведзенае нашым карэспандэнтам, чытайце на другой старонцы).

ліся заклапочаныя супрацоўнікі музея агульнага землярэства з просьбай памераць радыяцыйны фон у памяшканні: «Гавораць, мінералы назапашваюць радыяцыю». Фон дапушчальны: ад 15 да 20 МКР/г.

Выбарчана, па жаданню карэспандэнта, па лабараторыях кафедры ядзернай фізікі і мірнага выкарыстання атамнай энергіі з дазіметрам «Сасна» прайшоў Уладзімір Андрэявіч ЧУДАКОУ, дацэнт гэтай кафедры, адказны за тэхнічную і пажарную бяспеку. Устаноўлена:

— у памяшканнях доследных лабараторый, дзе працуюць непасрэдна з крыніцамі радыяцыі, радыяцыйны фон бліжэй да натуральнага: кабінеты 244, 246, 257 галоўнага корпуса маюць адпаведна 12, 10, 12 МКР/г;

— у вучэбнай лабараторыі 248, дзе студэнты праходзяць практыкум па агульнай ядзернай фізіцы, — 13 МКР/г;

— у кабінете 258, дзе наогул не захоўваюць радыяактыўных ізатопаў, — таксама 13 МКР/г.

ГУТАРКІ З НАГОДЫ ...

...ЗАБАСТОЎКІ

Памятаеце, у мінулым годзе студэнты ішлі ў атаку на ваенную падрыхтоўку? Уцягнуўся ў забастовачны вір і філфак. Цяперашні трэці курс пабунтаваўся ды вярнуўся да заняткаў. Карных мер з боку кафедры грамадзянскай абароны і выкладчыкаў не прымалася, толькі невялікую частку праграмы перанеслі на гэты навучальны год.

Студэнткі цяперашняга чацвёртага курса (аддзяленне беларускай мовы і літаратуры) па-ранейшаму ігнаруюць медыцынскую падрыхтоўку.

Чым абумоўлена такая варажасць да прадмета? Нагадаем вытрымкі з мінулага года ліста студэнткі ў рэдакцыю: «Навошта філалагу пасведчанне аб атрыманні спецыяльнасці медыцынскай сястры грамадзянскай абароны? За ўсю гісторыю факультэта ніхто з нашых студэнтаў не стаў медработнікам. У нашай краіне жанчыны становяцца ваеннаабавязанымі толькі па ўласнаму жаданню, а мы чамусьці пад прымусам».

Меркаванне Леанарда Аляксандравіча ФРАЛОВА, загадчыка кафедры грамадзянскай абароны:

— У студэнтка-філалагаў уся надзея на масавасць: хіба ж увесь курс могуць пакінуць без дыпламаў? І сапраўды, яны не здалі залікаў, і тым не менш пераведзены на чацвёрты курс. Таксама спадзяюцца атрымаць і дыплом, не выканаўшы вучэбны план па грамадзянскай абароне. Дарэмна. Экстэрнам дзяржэкзамен здаваць нельга. Адзінае выйсце — прайсці праграму на чацвёртым і пятым курсах. Але і тут свае акалічнасці: ці будзе магчыма знайсці аўдыторыю для заняткаў, ці знойдуцца выкладчыкі? Меркаванне бастуючых студэнткаў:

— Мы проста не думаем пра ваенку. Дзень, які выдзелены факультэтам для заняткаў на кафедры грамадзянскай абароны, выкарыстоўваем у сваіх мэтах. А наогул лічылі і лічым, што медыцынская падрыхтоўка ў такім выглядзе, у якім яна існуе зараз, — нежыццяздзейная. Уменне аказаць першую медыцынскую дапамогу сабе, бліжэй — неабходна. А вось ведаць усе назвы мышц, вінікаў-шпунцікаў, прылад, якіх ніколі не ўбачаць нашы вочы, вучыцца выпісваць рэцэпты на лацінскай мове... Навошта? Кожны павінен займацца сваёй справай.

АД АУТАРА. Я не збіраюся браць на сябе ролю арбітра. Але, як вядома, забастовкамі нікога цяпер не здзівіш. Калі ў мінулым годзе пад уздзеяннем хвалі выступленняў нехта і разгубіўся, спасавай, адступіў, у гэтым — бессэнсоўная ўпартасць ні ў якім разе не атэласмліваецца з бязмежнай смеласцю. Адстойваць свае правы таксама трэба з розумам, на законных асновах. А пакуль хто ведае, што будзе праз год, калі змяняць дзяўчатам дыпламы даведкамі? Спадзяюцца на масавасць я б не раіла.

НА КАРЫСЦЬ СПРАВЕ

Сапраўды, сярэдні заробак сярэднестатыстычнага байца універсітэцкага студэнцкага атрада склаў у мінулым працоўным семестры 914 рублёў. Свае грошы кішэні не адцягваюць, тым больш пасля падлікаў, што пры сярэднемесячнай стыпендыі ў пяцьдзесят рублёў такую суму даваўся б збіраць увесь да капеечкі вучэбны год з хвосцікам. Крыўдна і балюча за студэнцкае жабрацтва становіцца пасля такіх падлікаў. І незразумела, чаму ўсё ж наяўнасць такога мізэрнага пражытачнага мінімуму не абумоўлівае жаданне «рабіць бізнес» летам?

Колькасць універсітэцкіх студэнцкіх атрадаў знізілася з шасцідзесяці трох (у мінулым годзе) да пяцідзесяці дзевяці: трыццаць сем з іх — будаўнічыя, сярод астатніх — атрады праваднікоў, рэстаўратараў, сельскагаспадарчых. Тэндэнцыя да штогадовага парадзення студэнцкага працоўнага войска

Лета працуе на нас

ніколі не перашкаджае выкананню былых аб'ёмаў работы. Ранейшае «байцоўства пад прымусам», пэўна, не ідзе ў параўнанне з працай добраахвотнай.

Разам з намеснікам сакратара камітэта камсамола па працоўнаму выхаванню Дзмітрыем ВАЛКАЎЦОМ паспрабуем намаляваць геаграфічную карту ЛСА:

— Спачатку пра тых, хто «імкнецца бліжэй да сонца» — тры сельскагаспадарчыя атрады паедуць у Стаўрапольскі край, чатыры — у Малдавію, адзін — у Крым, частка (патрыёты сваёй рэспублікі) застанецца ў Беларусі. Будаўнікоў ужо чакаюць у Якуціі, Карэліі, Казахскай ССР, Комі АССР, Архангельскай, Іркуцкай абласцях.

На тэрыторыі Беларусі атрады будуць працаваць на газразліку, у МПМК — на калектывным падраздзе.

А Ў ВАС? А Ў НАС!

ПА ІНТАРЭСАХ

Сёння а 16 гадзіне ў кіназале геаграфічнага факультэта адбудзецца ўручэнне пасведчанняў выпускнікам аддзяленняў факультэта грамадскіх прафесій. Гэтыя дакументы пацвердзяць іх права самастойна працаваць па другой спецыяльнасці, весці

гурткі, секцыі, курсы.

Звычайна людзі ідуць на ФГП «для душы», для развіцця сваіх здольнасцей. Займаюцца тут не толькі студэнты нашага універсітэта, але і іншыя ВНУ — МРП, педінстытута імя М. Горькага, а па адрасах навучэнцаў

курсаў стэнаграфіі і наогул можна вывучыць карту нашай рэспублікі.

А для таго, каб стаць слухачом факультэта грамадскіх прафесій, неабходна зусім кароткая заява і... вельмі вялікае жаданне.

Дзяжурная служба «Беларускага універсітэта» Ларыса ПРАУЛОЦКАЯ і Сяргей ГРЫЦ (фота).

БЛІЦ-АПЫТАННЕ

Як ацэньваеце вы прадуктыўнасць работы парламента рэспублікі ў мінулыя дні?

А. М. РУХЛЯ, намеснік дырэктара НДІ ФХП:

— Як заўсёды, першы блін аказаўся камыкам. Пачатак работы сесіі паказаў арганізацыйную непадрыхтаванасць. Кажуць, на памылках вучацца, але чамусьці амаль заўсёды не на чужых, а на сваіх.

Магчыма, каб не разгубленасць Старшыні, якому не хапіла цвёрдасці і, безумоўна, ведаў, сёння сесія ў сваіх рашэннях пайшла б далей. Шкада, што тыя прапановы (і часам вартыя), якія паступілі ў першыя дні работы, ніхто не фіксаваў, не прымаў да ведама, і яны губляліся ў агульнай неразборцы.

Ці варта вініць у нечым дэпутатаў? Думаю, не. Уся справа ў тым, што мы з вамі аднесліся да выбараў павярхоўна, паказалі сваю абыхаўнасць да ўласнага лёсу.

Радзе хаця б тое, што ўзначалілі беларускі парламент прадстаўнікі розных, калі можна так сказаць, плыняў. Гэта дае падставу спадзявацца, што пэўныя радыкальныя змены (не думаю, каб вялікія) усё ж адбудуцца.

А. К. ПІКУРЫН, галоўны інжынер БДУ:

— Мне цяжка меркаваць аб усёй рабоце сесіі, бо слухаць трансляцыю па радыё ці тэлебачанню выпадала ўрыўкамі. Але хацу адзначыць: улічваючы, што тых, хто напаяў залу пасаджэнняў сесіі Вярхоўнага Савета БССР, нельга назваць прафесійнымі парламентарыямі, становішча пацыху стабілізуецца. Усё больш у рабоце парламента рэспублікі адчуваецца ўпэўненасць, менш становіцца залішняй мітынгавасці. Многія народныя дэпутаты, якія часам ішлі да мікрафона, каб проста адзначыцца і лішні раз паказаць выбаршчыкам сваю актыўнасць, відаць, прыслухаліся да заклікаў калег: «Давайце эканоміць час!»

Але нашаму парламенту яшчэ многаму патрэбна вучыцца: умению ведаць дыскусію, слухаць таварышаў, ставіць агульналавачыя інтарэсы вышэй ўласных, умению стрымліваць свае эмоцыі, якія наўрад ці будуць на карысць справе.

Я. КУЦКЕВІЧ, студэнт фізічнага факультэта:

— Першыя дні работы сесіі Вярхоўнага Савета БССР яшчэ раз пераканалі, што народнымі дэпутатамі сталі выпадковыя людзі.

Абнадзейвае, што на пасадку першага намесніка Старшыні Вярхоўнага Савета БССР абраны (хоць, праўда, з вялікімі бойкамі) С. С. Шушкевіч. Гэта дае падставу спадзявацца, што на вышэйшым узроўні ўспомніць, нарэшце, і пра вышэйшую школу рэспублікі.

— Цікаўнасць да сацыяльнай тэорыі ў грамадстве абстраецца кожны раз, калі адбываецца змена глыбінных светапоглядных установак, прынятых у гэтым грамадстве. Таму, магчыма, публіцыстычныя артыкулы «таўстых» часопісаў, кнігі-выкрыцці мінулага пісьменнікам і гісторыкам становяцца настольнымі не толькі для студэнтаў-гуманітарнаў, але і прыродазнаўцаў...

— Безумоўна. І не можа быць іначэй. На нашых ваках нараджаюцца новыя палітычныя, грамадскія рухі і арганізацыі. Усё вастраей адчуваецца неабходнасць кансалідацыі розных палітычных сіл на платформе нацыянальнага адраджэння, кардынальных пераўтварэнняў, канструктыўнага дыялогу, высятлення плюралізму думак, поглядаў, пазіцый.

Думаю, што і рашэнне Дзяржкамтэта СССР па народнай адукацыі трэба разглядаць з пазіцыі абнаўлення ўсёй сістэмы светапогляднай, гуманітарнай падрыхтоўкі студэнтаў. Не сакрэт, што выкладанне грамадскіх навук прышло ў супярэчнасць з жыццём, запятам і інтарэсамі моладзі.

Новая структура грамадска-палітычных дысцыплін, на мой погляд, больш поўна адлюстроўвае дасягненні айчынай і сусветнай навукі, рэальнасці і патрэбы сацыяльнай практыкі. А гэта адкрывае невядомыя раней магчымасці для фарміравання ў будучых спецыялістаў новага мыслення.

— Як вызначылі б вы прадмет палітычнай гісторыі як вучэбнай дысцыпліны?

— Пакуль што меркаванні выкладчыкаў па гэтым пытанню разыходзяцца. Адны аспрэчваюць назву курса. Другія лічаць, што стрыжнем павінна быць гісторыя савецкага грамадства. Трэція зводзяць змест новага курса да простага паўтарэння таго, што чыталася ў курсе гісторыі КПСС.

На маю думку, нежаданне апошніх адсыці ад састарэлых структур ў чарговы раз толькі расчаруе студэнтаў. Таму як прадмет курса я б вылучыў палітычнае жыццё розных краін ва ўсіх яго тыповых праявах.

Палітычная гісторыя — адзін са спецыфічных раздзелаў гістарычнай навукі. Прадметам яго даследавання можна лічыць палітычныя працэсы і праблемы, пабуджальныя матывы палітычных дзеянняў і рухаў.

Новы вучэбны курс (выкладанне якога пачнецца з 1990/91 вучэбнага года) утрымлівае канкрэтны гістарычны матэрыял для раз-

ЗАГАД № 685

Прадмет асаблівай важнасці

У № 7 ад 1 сакавіка гэтага года рэдакцыя газеты «Беларускі ўніверсітэт» матэрыялам «Ці патрэбна новая кафедра?» пачала абмеркаванне праблемы, шляхоў, форм і метадаў перабудовы выкладання грамадскіх навук ва ўніверсітэце ў адпаведнасці з загадам Камітэта дзяржаўкацыі СССР № 685.

У мінулым нумары мы пазнаёмілі чытачоў з меркаваннямі па гэтым пытанню загадчыка кафедры сацыяльна-палітычных тэорыі і паліталогіі, прафесара П. І. Дрона.

Сёння мы працягваем абмеркаванне. На гэты раз з Паўлам Іванавічам БОНДАРМ, дацэнтам кафедры палітычнай гісторыі гуманітарных факультэтаў.

ваг аб узростаючай ролі кожнага чалавека ў лёсах сваёй краіны і ўсёй цывілізацыі, аб пераўтвараючай сіле прагрэсіўных палітычных ідэй, аб значэнні тых ці іншых масавых рухаў і партый, аб сацыяльных прычынах і выніках палітычных рашэнняў і з'яў.

— Якія ж канкрэтныя праблемы раскрываюцца ў курсе палітычнай гісторыі?

— Структура гэтай вучэбнай дысцыпліны дазваляе атрымаць сістэматызаваныя веды аб заканамернасцях і вядучых тэндэнцыях палітычнага жыцця ў яго гістарычнай рэспектыве. Затрымаем, скажам, на пытанні стратэгіі і тактыкі большавікоў у адносінах да мелкабуржуазных, памешчыцкіх і буржуазных партый. Трэба адзначыць, што ў Расіі ў розныя часы дзейнічала болей за 80 непарлетарскіх партый. Вывучэнне гістарычнага матэрыялу дае магчымасць упэўніцца, што з моманту выхаду на палітычную арэну большавікі імкнуліся набываць саюзнікаў, супрацоўнічаць з дэмакратычнымі сіламі, якія выступалі супраць рэакцыі. І ў той жа час лічылі недапушчальнымі ідэйныя кампрамісы. Хіба не з'яўляецца гэтая праблема актуальнай і на сучасны момант, калі ў СССР стала фактам многапартыйнасць, і КПСС выказала гатоўнасць весці з маладымі грамадска-палітычнымі рухамі канструктыўны дыялог у інтарэсах кансалідацыі прагрэсіўных сіл перабудовы?

Найбольш цікавым для студэнтаў стане, пэўна, раздзел, прысвечаны перабудо-

ве. Менавіта ён зможэ адказаць на надзённыя пытанні: што і чаму належыць перабудоўваць, у чым канкрэтна выявіліся палітычныя памылкі ў кіраўніцтве савецкім грамадствам, чаму ад лёса перабудовы залежыць, якім будзе свет у XXI стагоддзі?

— Гэты раздзел і ёсць адзінае, чым абноўлены нарматыўны курс гісторыі КПСС?

— Пераемнасць, сапраўды, даволі акрэслена прагледжваецца. Гісторыя СССР — арганічная частка палітычнай гісторыі сучаснага стагоддзя. Такім чынам, палітычны вопыт нашай краіны і КПСС будзе ґрунтоўна вывучацца ў новым курсе. Аднак (менавіта на гэта не звярталі ўвагі раней) не сама па сабе, а ў кантэксце сусветнага гістарычнага працэсу.

— На першых жа занятках па курсу палітычнай гісторыі абавязкова паўстане пытанне аб падручніках і метадычных дапаможніках. Вы прапануеце...

— ...перш за ўсё, абавязковае вывучэнне твораў У. І. Леніна, таму што абагульненні ім фактычны матэ-

Былі часы, калі існаваў «шкляны калпак» кабінетнай, прафесарскай філасофіі, палітэканоміі, гісторыі КПСС, навуковага камунізму. Не спадзявайцеся, што гэтыя часы ўжо мінулі.

— А як можна вывучаць тое, чаго няма? — чуюм голас незадаволенага студэнта. Зразумейце яго правільна, паважаны выкладчыкі. Ён не заклікае да адмены выкладання грамадскіх навук — справа гэта важная і, безумоўна, неабходная. Але пакуль іх будуць раскладваць перад студэнтамі па паліцах у адпаведнасці з патрабаваннямі «цяжкага моманту», называць іх навукамі цяжка.

Асабіста ў яго такое меркаванне.

А ў астатніх? Прапануем сустрэчу за «круглым сталом» у рэдакцыі «Беларускага ўніверсітэта».

Гутарку вяла
З. МАРАВА.

БЕЗ ВІЗЫ

Усяго восем дзён

— Такіх натхнёных твараў я яшчэ не бачыў. Хацеў бы сустрэцца з вамі ў будучым, — так гучалі развітальныя словы бургамістра Шпандау (раён Заходняга Берліна) народнаму ансамблю танца «Крыжачок».

А апынуўся «Крыжачок» у ФРГ па запрашэнні маладзёжнай арганізацыі «Сокал». У гэтыя дні савецкае консульства Заходняга Берліна праводзіла чарговыя дні савецкай культуры, і беларускія танцоры прымалі ў іх удзел.

За час гастроляў калектыву даў чатыры канцэрты: у школе Шпандау, у консульстве, у суполцы евангелістаў. І толькі праграма на святочным кірмашы была платнай. У дадатак пусцілі па кругу шапку. Потым падлічылі — 250 марак. Яны пойдучы у фонд «Дзесям Чарнобыля».

«Крыжачок» не толькі разкламаваў Беларусь. Ён знаёміў з ёю, таму што многія не чулі нават пра такую рэспубліку. Але ўсе былі здзіўлены яркай, разнастайнай пра-

грамай, у якой ансамбль прадставіў на суд гледача не толькі беларускія пляскі, але і ўкраінскія, рускія.

А колькі было новых уражанняў, знаёмстваў... Экскурсіі ў Патсдам, Цецлінгоф, рускую вёску на нямецкай зямлі Аляксандраўку...

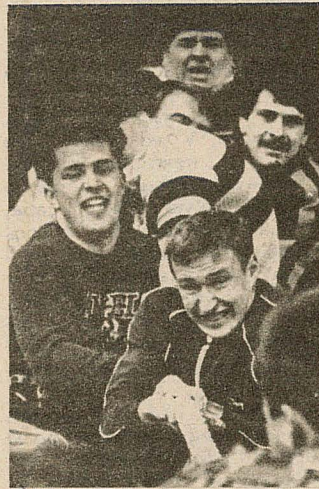
— Напярэдадні паездкі, — расказвае ветэран «Крыжачка», стараста калектыву Наталля Янушкевіч, — адчулася нейкая насцярожанасць, што прымуць нас не так, як хацелася б, як заслужываем, быў страх нечаканых і нежаданых эксцэсаў. Мы былі прыемна ашалолены радушным прыёмам. Традыцыйная нямецкая стрыманасць не перашкодзіла быць выдатнымі гледачамі. Ставіліся да нас не проста па-добраму — як да блізкіх сяброў.

Усяго восем дзён доўжыліся гастролі. І працяцелі надзвычай хутка. Мабыць таму, што цікавыя падзеі заўсёды адбываюцца з маланкавай хуткасцю.

Л. УЛАДЗІМІРАВА.

У МІНУЛЫ Выхадны

«СПОРТ. ВЯСНА. МАЛАДОСЦЬ»

Сотні людзей з цікавасцю правялі свой вольны час у мінулыя выхадныя на спартыўным студэнцкім свяце «Спорт. Вясна. Маладосць», які быў арганізаваны гарадскім спортамітэтам і Мінскім Саветам Усесаюзнага добраахвотнага фізкультурна-спартыўнага таварыства прафсаюзаў. Удзельнікі спа-

рыял, многія палітычныя ацэнкі і вывады, якія датычацца супрацьборства класаў, партый, асоб, служаць імпульсам да творчага пошуку аргументаваных адказаў на надзённыя пытанні.

Да асноўных крыніц вучэння палітычнай гісторыі XX стагоддзя неабходна аднесці і дакументы КПСС, непарлетарскіх партый Расіі, міжнароднага камуністычнага і рабочага руху.

Каштоўную інфармацыю аб мінулым і сённяшнім дні палітычнага жыцця савецкага грамадства прапануе перыядычны друк. Выступленні публіцыстаў не заўсёды дастаткова аргументаваныя, іх вылучае часам катэгарычнасць вывадаў і меркаванняў. І тым не менш, у іх няма карысных думак.

Ды і навуковыя артыкулы гісторыкаў-прафесіяналаў сведчаць аб абнаўленні доследнага арсеналу гістарычнай навукі.

— Ці распрацавана метадыка выкладання курса, ёсць метадычныя дапаможнікі для студэнтаў і выкладчыкаў?

— Вышэйшая школа назапасіла вялікі пазітыўны і негатывны вопыт выкладання грамадскіх навук. Ён асвечаны ў шэрагу кніг, брашур, артыкулаў і можа быць выкарыстаны намі для распрацоўкі навуковых асноў метадыкі выкладання палітычнай гісторыі. Але, на жаль, пакуль яшчэ няма абагульняючых публікацый па дадзенаму курсу і гэта, натуральна, абцяжарвае выпрацоўку выкладчыкамі адзінага, сістэмнага падыходу да арганізацыі вучэбна-выхаваўчай работы.

Пакуль што недастаткова абмяркоўваюцца дыскусійныя пытанні, якія патрабуюць калектывнага пошуку, паглыбленага аналізу і аргументацыі. Хоць і варта прызнаць, што першыя крокі ў гэтым напрамку зроблены: нашай кафедрай падрыхтаваны спецыяльны метадычны дапаможнік для студэнтаў, распрацавана тэматыка спецыяльных курсаў, якія дапаўняюць курс палітычнай гісторыі, складзены бібліяграфічны ўказальнікі літаратуры.

В. М. ШЫРОКАЎ, загадчык кафедры агульнага землезнаўства, доктар геаграфічных навук, прафесар:

— Шчыра кажучы, вельмі спадзяваўся на цвярозую розум народных дэпутатаў. Думаў, на пасадку Старшыні выбіраць найбольш прафесійнага і адукаванага чалавека, які б карыстаўся ўсеагульнай павагай у народзе. Толькі з-за таго, што «пераважную большасць» у зале склалі прадстаўнікі партыйнага, савецкага і іншага апарату, мае спадзяванні не спраўдзіліся. А варта было памятаць дэпутатам, што сёння да першай асобы рэспублікі неабходна прад'явіць надзвычай высокія патрабаванні. І асноўнае з іх — гэты чалавек павінен быць гібкім палітыкам, які б знайшоў шлях да кансалідацыі прадстаўнікоў усіх плыняў.

У той жа час прыемна, што пры выбарах першага намесніка Старшыні змог адмовіцца ад ўласных амбіцый і прыслухацца да голасу дэпутатаў.

А. В. ІВАШЫН, старшы навуковы супрацоўнік НДІ ЯП:

— Напэўна, асабліва ўважліва ўслухоўваліся мы ў радыётрансляцыі ў той час, калі ішло абмеркаванне кандыдатур на пасадку Старшыні Вярхоўнага Савета БССР. Лічу, што ў данай палітычнай сітуацыі ў рэспубліцы такі варыянт размеркавання абавязкаў найбольш аптымальны.

Што датычыць работы сесіі, то аптымізм, страчаны ў першы дзень, пакрысе зноў вяртаецца да мяне. Прыемна, што ў парламенце знайшліся разумныя і кампетэнтныя людзі, з лагічным складам мыслення, якія, уносячы прапановы і дапаўненні па працэдурных пытаннях, дапамаглі пазбегнуць магчымых памылак у час прыняцця рашэнняў. Відаць, добрую службу паслужыла прамая трансляцыя са З'езду народных дэпутатаў СССР. Гэта з'явілася для нашых народных выбраннікаў нечым нахшталт завочнай школы вядзення парламенцкай барацьбы.

І яшчэ. Шчыра віншую С. С. Шушкевіча з абраннем яго першым намеснікам Старшыні Вярхоўнага Савета Беларускай ССР. Калі маятник будзе хіліцца ўправа, то можна спадзявацца, што знойдзецца сіла, якая дапаможа яму ўвайсці ў стан раўнавагі.

Запісала
З. АЛЯШКЕВІЧ.

БЛІЦ-АПЫТАННЕ

Як ацэньваеце вы прадуктыўнасць работы парламента рэспублікі ў мінулыя дні?

...На аўкцыёне фестывалю «Універсітэт-90» прадавалі ўніверсітэцкую «валюту»: 1 «капуцкі», 1 «шадурскі». Пакупнікоў з усяго ўніверсітэта наўрад ці набралася каля трох сотняў. Аб'яцэнняеца сама ідэя правядзення такога свята?

Наш фотакарэспандэнт Сяргей Грыц быў нядаўна ў Заходняй Германіі. Яго лепшы рэпартаж — аб народным свяце традыцыйнай сустрэчы вясны, рознакаляро-

вай і многагучнай фіесце, якая прыводзіла ў захапленне тысячы жыхароў горада Дортмунд. Яскравыя і сонечныя атрымаліся здымкі.

У Вязынцы, пад час універсітэцкага свята, надвор'е было халоднае, часам ішоў снег уперамешку з дажджом. Аднак гэта такія сумны вынікі, калі ў свяце фактычна ўдзельнічае групка энтузіястаў-турыстаў з некалькіх факультэтаў, універсітэцкі камітэт камсамола ў поўным саставе

і прадстаўнікі рэктарата.

— Хоць бы каменне з неба пасыпалася, усё роўна б «гэтыя» прыйшлі сюды: і выступалі б, і спявалі, і весяліліся да самага ранку, — сказаў сакратар камітэта камсамола В. Шадурскі.

«Гэтыя» — калектывы мастацкай самадзейнасці юрфака, факультэта прыкладной матэматыкі, радыёфізікі і

электронікі адчувалі сябе сапраўды ў сваёй талерцы, але дзе тыя студэнцкія масы, для якіх, уласна кажучы, і стваралася свята, арганізаваліся канцэрт, аўкцыёны, выступленні факультэцкіх рок-гуртаў, начная дыска-ка?

Віктар Шадурскі адзначыў, што свята — не выключэнне па «масавасці» прысутных на

ім.

Згаджаюся і думаю. У камсамол ужо не верым, на свае свята не ходзім.

Гэта праўда, што фестываль атрымаўся.

Было цікавае выступленне рок-гуртаў радыёфізікаў.

Захапіў тэатр абсурда юрфака.

Асабістыя рэчы рэктара распадаўся на аўкцыёне за

некалькі хвілін. І дыска-ка яшчэ была тая... Але Сяргей Грыц глядзеў на лясную палянку без пікард і кветак і ўспамінаў, пэўна, Дортмунд і яго ўсеагульную веселасць. Можна таму наш фотарэпартаж атрымаўся не надта яскравым і святочным... Прабачце.

А. КОКТЫШ.

УРОК ДЛЯ ПРАСТАКОЎ

Колькі каштуе даверлівасць?

Здараецца, некалькі тысяч рублёў. Дзіўная рэч атрымліваецца: прапануй нам нехта выкінуць на сметнік грошы (хоць сабе некалькі рублёў) — і палічым чалавека вар'ятам. А вось, мякка кажучы, падарыць іх незнаёмай чалавеку — хоць бы хны. У імгненне аддадзім, не вагаючыся. І за што — за аб'яцанне набыць дэфіцытны тавар. Нават сумненне не закрадзеца: можа варта распіску папрасіць (хоць гэта наўрад ці дапаможа міліцыі ў пошуках жуліка).

На такую вудачку да ашуканцаў трапіў і студэнт юрыдычнага факультэта нашага ўніверсітэта Юрый К. Яму захацелася набыць спартыўны касцюм і джынсы. Са сваім знаёмым — супрацоўнікам ваенізаваанай пажарнай часткі — прама ў пад'ездзе дома яны перадалі траім невядомым 800 рублёў. Ці не надта многа на пакупкі? Напэўна, сюды ўваходзіў і хабар за люкс-абслугоўванне. Толькі, відаць, ашуканцам ён здаўся малаватым і тыя вырашылі пакласці ва ўласную кішэню ўсе грошы, не надта клапаціючыся пра шчодрых «дарыцеляў».

На шчасце, Юры і яго знаёму пашанцавала: асоба аднаго махляра была ўстаноўлена, і зараз ён знаходзіцца ў следчым ізалятары. Думаем, жыхар г. Львова Яцюра не будзе доўга трымаць у тайне і прозвішчы сваіх хаўруснакаў.

А як быць астатнім пацярпелым (колькасць іх з

пачатку года хутка дасягне сотні), якія сёння таксама вельмі шкадуць аб залішняй даверлівасці? Яны з цяжкасцю могуць нават прыблізна назваць прыкметы тых, каму, не задумваючыся, перадавалі сотні, а часам і тысячы рублёў. Чым можа дапамагчы ім міліцыя, куды яны, зразумейшы, што ні ўбачаць больш ні грошай, ні такіх жаданых дэфіцытаў, прыбягаюць са слязмі і мальбамі знайсці злачынцу? Мы, безумоўна, шукаем, і калі гэта ўдаецца, прыцягваем махляроў да адказнасці. Але хоцца яшчэ раз папярэдзіць: не будзьце надта даверлівымі і наіўнымі і не станце ахвярай жульніцтва.

Д. ВАРЛАМАЎ,
інспектар аддзела
прафілактычнай службы
УУС Мінгарвыканкома,
маёр міліцыі.

АДДЗЯЛЕННЕ СУВЯЗІ

Памажыце інваліду!

Калі са мной дзеліцца ўражаннямі савецкіх студэнтаў, які вучыўся ў Амерыцы, мне застаецца толькі дзівіцца. Не таму, як добра яны жывуць, а клопату пра чалавека, які не мае ніякіх заслуг перад грамадствам. Ён хворы і нядужы. Мае патрэбу ў абароне. Скажам, інвалід, у якога пашкодзаны пазваночнік. Але ён можа працаваць галавой, рукамі, вучыцца. У капіталістычных краінах — калі ласка.

А ў нас? Ці так гэта проста? Успомніце ўніверсітэцкія лесвіцы (хіба прыстасаваны яны для інвалідных калясак?), ліфты (яны ж амаль не працуюць, нават калі ёсць). Згодна, няма ў нас

сродкаў, каб будаваць студэнцкія гарадкі менавіта для інвалідаў, з усімі неабходнымі ўмовамі, каб адчувалі яны сябе ўтульна. Але ці ж не ў стане грамадства даць ім чалавечую самастойнасць? Няўжо самы зручны спосаб дапамогі — забыцца пра іх наогул?

Чытала, што пры МДУ рэкамендавана стварыць філіял для інвалідаў. А ў нас ва ўніверсітэце?

Доўгія гады мы адмаваліся ад слова «міласэрнасць». А колькі яшчэ часу інваліды будуць адчуваць сябе непаўнацэннымі? Калі стануць патрэбнымі грамадству?

Ганна МІХАЙЛАВА,
студэнтка.

Анкета

Уважаемый товарищ!

Просим ответить на несколько вопросов о проблемах вузовской жизни и деятельности университетских средств массовой информации. Этим мы начинаем систематическое изучение общественного мнения.

Наш опрос анонимный. Поэтому к большинству вопросов приведены возможные варианты ответов. Вам следует выбрать ответы, которые соответствуют Вашему мнению, суждению, оценке, и обвести кружком номера этих ответов. Если ни один из приведенных вариантов ответов Вас не устраивает, Вы можете написать свой в свободной строке.

1. Как Вы относитесь к информации, которую получаете через средства массовой информации?

	1	2	3
Все с большим интересом	4	5	6
С понижающимся интересом	7	8	9
Без особого интереса	10	11	12
Скептически	13	14	15
С недоверием	16	17	18

II. Каким средством массовой информации Вы отдаете предпочтение при реализации своих информационных интересов и потребностей?

1. Печати. 2. Радиовещанию. 3. Телевидению.

III. По каким вопросам Вы получаете через средства массовой информации в наибольшей степени удовлетворяющую Вас информацию?

- О внешнеполитической жизни
- О внутриполитической жизни
- О хозяйственно-экономической жизни страны
- О хозяйственно-экономической жизни республики
- О межнациональных отношениях
- О культурной жизни
- О спортивной жизни
- О проблемах морали и общественной психологии
- О правах и защищенности человека
- О бытовых вопросах
- О научных достижениях
-

IV. Какой из источников информации (конкретно) в наибольшей степени помогает Вам формировать свои жизненные взгляды и убеждения — напишите

V. Назовите газету, журнал или рубрику радио- и телевидения, которая в наибольшей степени способствует появлению у Вас

- новых идей, мыслей
- новых желаний, эмоций

VI. Читаете ли Вы газету «Беларускі ўніверсітэт»?

- Читаю систематически
- Читаю, но изредка
- Почти не читаю
- Не читаю
- Если не читаете, то почему?
- Не владею белорусским языком
- Плохо распространяется газета
- Неинтересная газета
-

VIII. Если читаете, какие ее публикации Вам нравятся больше всего?

- Официальный отдел
- Рубрики: «Майстроўня», 3. «Аўдыторыя № 7», 4. «Студыён», 5. «Мастацкая гасціная», 6. «Выбары і наш выбар», 7. «Аддзяленне сувязі», 8. «Па слядах падзеі», 9. «Родная мова», 10. «Педагогіка супрацоўніцтва», 11. «Ціп-топ».
-
-

IX. Как, на Ваш взгляд, воспринимаются читателями нововведения, вносимые в нашу университетскую газету?

- С большим интересом
- Без особого интереса
- Безразлично
- Не могу оценить

(Заканчэнне на 4-й стар.).

МАСТАЦКАЯ ГАСЦІНА

ПАЗНАЁМІМСЯ?

КАБ ГУЛЯЦЬ ПА ТЭАТРАХ

З'явіўся гэты штотыднё-
вік на свет разам з 1990
годам. «Экран і сцена».

У першым рэдакцыйным
звароце да чытачоў на пер-
шай старонцы першага ну-
мара стваральнікі «ЭС» (не
блытаць з «Советским экра-
ном» — «СЭ»!) напамінілі
пра любоў апошняга часу да
пустых абяцанкаў і ўсё ж
паабяцалі — сказаць СВАЁ,
новае СЛОВА. А яшчэ чыта-
чы заручыліся тым, што дара-
жэй за любыя абяцанкі:
«Мы не будзем звяртацца
ў сваёй практыцы да таго ма-
стацтва, якое асталавалася
на вяршынях, недасягальных

для вятроў усеагульных бед.
Зрэшты, не крануць нас і
тыя аўтары, што, спрабую-
чы паспець за хуткабегучым
часам, выдаюць сваё перары-
вістае, запыханае ад беспас-
пяховай гонкі дыханне за
кардыяграму эпохі...»

«Экран і сцена», дадатак
да газеты «Советская куль-
тура», з першых нумароў
зарэкамендаваў сябе не толь-
кі як раўнацэннае асноў-
наму, але і непаўторнае вы-
данне. Амаль ва ўсім. Газе-
та нарадзілася і працягвае
выходзіць «у рубашцы», не-
шчы выгляд якой вызначаюць
малюнкi Канстанціна Вала-

ва, вядомага карыкатурыста.
Большасць малюнкаў — зу-
сім не карыкатуры. Але асаб-
лівасці гэтага напрамку ў ма-
стацтве кладуць на кожны
малюнак «ЭС» адбітак па-
глыбленага погляду ва ўнут-
раны свет творчай асобы.
Каб пераканацца — лепш
убачыць на ўласныя вочы.

К. Валаў ужо намала-
ваў для чытачоў новага што-
тыднёвіка патрэты П. Чай-
коўскага і Г. Уланавай,
А. Чэхава і М. Булгакава,
Ф. Феліні і А. Курасава.
Адначасова з'явіліся і цэлыя
старонкі, прысвечаныя гэтым
славутым асобам. Не проста

як даніна іх юбілеям і да-
сягненням, але і як пошук
новага погляду на твор-
часць, ужо даследаваную і,
здавалася б, адкрытую.
Новыя рубрыкі з'яўляюцца
ў «ЭС» адна за другой.

Штотыднёвік аператыўны
не менш, чым некаторыя
штодзённыя газеты. У ім хут-
ка адлюстроўваюцца самыя
цікавыя падзеі: «абрэзаная»
трансляцыя Першамайскага
мітыngu на Краснай плошчы,
інцыдэнт на Ленінградскім
тэлебачанні з удзелам Няў-
зорова, Гдлына і Іванова, та-
ямнічая сітуацыя вакол пра-
грамы «7 дзён»...

Штомесячная рэдакцыя
«ЭС» сумесна з творчым
аб'яднаннем «Інтэлекс» пра-
водзіць незалежны тэле-
візійны рэйтынг — для самых
папулярных вядучых і пра-
грам. «Перасяліўся» з апош-
няй старонкі «Советской куль-
туры» на перадапошнюю
дадатка да яе і так любі-
мы большасцю чытачоў тэ-
легід, разам з падрабязным
асвятленнем самых цікавых
праграм тэлебачання на на-
дходзячы тэды і дасвед-
чанымі, вытанчанымі, трап-
нымі адказамі на пытанні.

Цяжка адзначыць, якое
мастацтва пакрыўджана
стваральнікамі «Экрана і
сцены». У лічаных нума-
рах яны паспелі закрануць
незлічона сур'ёзных пытан-
няў, нават і дыскусіі ўжо
распачаты на старонках. На-
прыклад, паміж К. Разлога-
вым (у артыкуле «За што
змагаліся...» № 5) і В. Таў-
стых («Па той бок гасразлі-
ку», № 8). Ды і наогул,
многія вядомыя крытыкі і фі-
лосафы даверылі свае раз-
вагі і меркаванні новаму вы-
данню.

Ужо паспелі добра запо-
ніцца пастаянным чытачам
прозвішчы самых актыўных
карэспандэнтаў газеты. І
твары таксама — бо разам
з думкамі аўтара з'яўляецца
на старонцы яго фотаздымак.
Спачатку такія старонкі зва-
ліся «Уражання тэды», ця-
пер — проста «Уражання».
За кожным з іх — арыгі-
нальная чалавечая асоба
з глыбокім і адначасова
рухомым светапоглядам.

Апошняя, 16-я старонка,
сваёй назвай «Асабістае жыц-
цё» быццам бы спачувае
густам тых, хто любіць са-
мыя таямнічыя падрабязна-
сці з жыцця артыстаў. Але ў
матэрыялах пад гэтай рубры-
кай столькі болю за стра-
чанае некалі і не знойдзе-
нае больш, што дзе ж тут
задаволіцца мяшчанскаму
попыту...

Пасля доўгай суцэльнай
паласы сур'ёзных разваг
можна перагарнуць яе і тра-
піць у свет «Інаафішы», каб

пазнаёміцца з навінамі за-
межнага кіно. Або пачытаць
шматлікія дробныя паведам-
ленні — сустрэчы з мно-
ствам людзей і падзей.

Мабыць, вы ўжо кінулі чы-
таць гэты матэрыял і пабе-
глі ў кіёск за наступным
нумарам «Экрана і сцены»?
Лепш накіроўвайцеся на па-
штовае аддзяленне, запо-
ніўшы лічбы 50182 — гэта
індэкс «ЭС». Падпіска на
месяц каштуе неверагодна
мала: 40 капеек.

Вам не хапае для рашу-
чых дзеянняў яшчэ аднаго
аргумента? Тады возьміце ў
рукі адзін з нумароў што-
тыднёвіка, напрыклад, чац-
вёрты. Ніхто лепш не ад-
рэкламуе разумнае выданне,
чым яно само сябе: «Усяго
40 капеек у месяц. Гуляць
дык гуляць! Па кінастудыях
краіны і замежных, па тэа-
трах і канцэртных залах. Па
калідорах тэлебачання і за-
пасніках тэатральных му-
зеяў...»

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.).

X. Что из университетской жизни, на Ваш взгляд, не находит должного отражения в нашей газете?

XI. О чем бы Вы сами хотели в ней написать?

XII. Как бы Вы хотели получать газету «Беларускі ўніверсітэт»?

1. От распространителя на факультете
2. Через студенческий киоск
3. Через «Союзпечать»
4. Иным путем (напишите)

XIII. Знаете ли Вы, где расположена редакция газеты «Беларускі ўніверсітэт»?

1. Точно знаю
2. Ориентировочно представляю
3. Не знаю

XIV. Предлагаю ли Вам лично кто-нибудь выступить в нашей газете?

1. Да
2. Нет
3. Не помню

XV. А если бы предложили, Вы приняли бы это предложение?

1. Пожалуй, да
2. Пожалуй, нет
3. Не могу ответить

XVI. Независимо от Вашего намерения написать в газету, какие публикации (ныне отсутствующие) Вы хотели бы увидеть в нашей газете?

XVII. Хотели бы Вы, чтобы в нашей газете публиковались систематически

	да	нет	мне все равно
— результаты изучения общественного мнения	1	2	3
— советы психологов и социологов	4	5	6
— методические советы педагогов	7	8	9
— проекты учебных планов и программ	10	11	12
— библиографические справки	13	14	15
—	16	17	18

XVIII. Как Вы относитесь к информации, помещаемой в стенной печати?

1. Да, несомненно
2. Без особого интереса
3. Пожалуй, нет
4. Нет

XIX. Является ли она, на Ваш взгляд, на Вашем факультете эстетически привлекательной?

1. Да, несомненно
2. Да, но лишь отдельные формы
3. Пожалуй, нет
4. Нет

XX. Какую информацию Вы хотели бы систематически получать из стенной печати?

1. О наиболее интересных событиях университетской и факультетской жизни
2. Советы педагогов
3. Советы психологов
4. Об учебном опыте
5. Об успеваемости студентов
6. О студенческом быте и досуге
7. О наиболее интересных научных фактах

XXI. Способствует ли стенная печать и университетская газета

	да	нет	не могу ответить
— знакомству с достижениями общественных наук	1	2	3
— знакомству с достижениями избранной Вами науки	4	5	6
— знакомству с Вашей будущей профессиональной деятельностью	7	8	9
— расширению Вашего кругозора	10	11	12
— формированию у читателей хороших привычек и навыков	13	14	15
— избавлению от плохих навыков и привычек	16	17	18
—	19	20	21

XXII. Какие советы Вы хотели бы получать через газету «Беларускі ўніверсітэт»?

1. О научной организации учебного труда
2. О культуре поведения в общественных местах
3. О семейно-бытовой культуре
4. О профессиональной адаптации
5. О культуре делового общения
6.

XXIII. Ваш пол: 1. Мужской 2. Женский

XXIV. Какую школу окончили:

1. С русским языком обучения 2. С белорусским языком обучения

XXV. Какой средний балл за последнюю экзаменационную сессию?

1. 3,0—3,5

2. 3,6—4,0

3. 4,1—4,5

4. 4,6—5,0

XXVI. Факультет

Курс

БЛАГОДАРИМ ЗА УЧАСТИЕ В НАШЕМ ИССЛЕДОВАНИИ!
СТУДЕНЧЕСКАЯ СОЦИОЛОГИЧЕСКАЯ ЛАБОРАТОРИЯ.

НЕЗАДОВОЛЕННЫ ГЛЯДАЧ

Вы бачылі калі-небудзь усмешку кацяняці? А рогат рага-
тых жывёл чулі? Ну, калі толькі гэтыя з'явы намалёвала
вам ваша фантазія.

У рэальнасці ж усміхацца здольныя толькі мы, людзі.
І, здаецца, вельмі ўдзячныя прыродзе за гэта — не шкаду-
ем вуснаў і вачэй, калі смешна нам.

дзя! Ёй заўсёды адчынены
нашы сэрцы (і кашалькі).

Самі ж вырашылі вярнуцца
да вяцельных эмоцый старых
часоў — колькі іх было тады
дзякуючы камедыям Леаніда
Гайдая! На гэты раз ён пра-

дастаткова ўспомніць паме-
ры падаткаў, якімі абкладае
дзяржава нашы кааператывы,
тыя грошы, якія «адрывае
ад сэрца» для іх мы, каб мець
самае неабходнае, і яшчэ апо-
шнюю пару туфляў, купленых
у кааператыве, трываласці

Над чым смяёмся? або Такая сумная кінакамедыя...

Смех дагэтуль застаецца
такім жа загадкавым для
навукі, як і сам чалавек.
Чаму мы можам усміхацца
з адной нагоды і тут жа рага-
таць з супрацьлеглай? Чаму
ні разу не скрывімся ва
ўсмешцы, паглядзеўшы кіна-
камедыю ў адзіноце, па тэле-
бачанню, і будзем паўтары
гэдзіны, пакуль яна ідзе,
безупынна трымацца за жы-
вот і трасціся, седзячы ў пе-
рапоўненай зале кінатэатра,
разам з усімі глядачамі?

Кінакамедыі любяць усе.
Акрамя хіба што дзівакоў.
Любяць іх, зразумела, і тыя,
хто складае для нас рэпер-
туар кінатэатраў — як «жы-
выя» грошы. І мы спяшаемся
— узяць сабе настрой, ад-
пачыць, забыўшыся на пра-
блемы, пазнаёміцца з трап-
ным юмарам, каб потым ска-
рыстаць які-небудзь жарт у
кампаніі...

У апошні час мінчане
не абдзелены гэтым — ма-
юць шырокі выбар крыніц
смеху з розных краін. Але
мы не дужа выбіраем: кі-
накамедыя ёсць кінакаме-

панаваў нам «Прыватны дэ-
тэктыў». Другая назва —
«Аперацыя «Кааперацыя» —
абяцае, што далёка ад жыцця
мы не збяжым, пакуль фільм
будзе на экране.

Ну і добра! Ніна, «каўказ-
ская палоніца», была з тых
«прыгажунь, спартсменак,
камсамолак», якія жылі ся-
род нас. І Шурык напамінаў
суседа, або былога аднаклас-
ніка, або вунь таго вадзіцеля
тралейбуса.

Героі «Прыватнага дэтэк-
тыва» таксама пазнавальныя.
Як і рэаліі нашых дзён,
адлюстраваныя ў фільме.
Толькі вось смяёмся мы ўжо
не так, як раней, назіраючы
за іх прыгодамі. Але смяём-
ся! Хоць не такімі вяцельмі,
як у фільме, атрымліваюцца
нашы сапраўдныя адносіны
і з кааперацыяй, і з мафіяй.
Выходзіць, радуемся мы
сваёй жа недарэчнасці: сваёй
асабістай, сваіх калег і на-
чальнікаў, усёй нашай сістэ-
мы. Апошнія кадры фільма —
наша Зямля пад шыльдай
«Кааператыву» — успрыма-
юцца амаль што трагічна,

якой хапіла на месяц...

Не, ад савецкіх кінакаме-
дый трэба часова адмовіцца
— да ўладкавання савецкага
мыту. Дзякуй пракуратуры,
ён прапануе яшчэ і французскія.
«Налева ад ліфта», напры-
клад.

Яе мы пойдзем глядзець
дзеля прыгожых жанчын і аў-
тамабіляў, шыкоўных кватэр
і рэстаранаў. Усё, што зда-
рыцца з гэтымі выпешчанымі
жанчынамі і іх элітанымі
мужчынамі ў фантастычна
(па нашых мерках) абсталя-
ваных памяшканнях, будзе
вельмі смешным для нас.

Хіба можна біць фарфо-
равы посуд ад дрэннага на-
строю, калі на прылаўках
толькі шклянкі?

Хіба можна ў парыве злос-
ці крышчыць мэблю, калі по-
тыя прыйдзеца дзесяці год
стаяць у чарзе за ёй?

Дзівакі гэтыя французы,
але павесялілі нас добра!
І нічога, што ўсмешкі на-
шы былі крыху сумныя. У
дзяцінстве, абароненыя ад
меркантильных клопатаў, мы
ўсмехаліся інакш. Памятаеце?

БЕЛАРУСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Цана 2 кап.
Мінская паліграфічная фабрыка
«Чыронае зорка» МВПА
імя Я. Коласа.

24 мая
Зак. 2005.
Т. 2000 экз.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБ-
РУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4,
ПАКОІ 74-75.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар
М. Г. ЗАГОРСКАЯ.